

ХУДАЛДАА НАЙМААНАЙ ГУРИМ НАРИНААР САХИХА

Хлагтын аймагтай худалдаа наймаанай, нийгмэн эдээ хоолой прерпрятинуудта гүрэнэй рознично сен, худалдаа наймаанай гурим шалгаанай дүн Буряадай АССР-эй Арадай хиналтын комитетэй заседани дээрэ зүбхэн хэлсэгдэе.

Гүрэнэй рознично сенгэй хэр зүбоор сахилдагыг хинал шалгах хуульчери найжаруула хуай парти, правительствын тогтоолнуудыг Хлагтын худалдаа наймаанай конторын, хүдөөгэй эд хэрэглэгшэдэй холбооной, Зүүн-Сибирин түмэр замай отделениин ОРС-ын хүтэлбэригшэд хангалтагуйг дүүргэе гэжэ шалгалта элирүүлэе.

Тини шалгалтада абтаһан худалдаа наймаанай ба нийгмэн эдээ хоолой 85 прерпрятиниин 58-дани рознично сенгэй хазгагйруулаагар на ушар тогоруулагтаа. 4064 яныан эд бараанай сен түбэрэлен шалгахала, 262 зүйлэй сен дээгүүр табигдаһан байжа, 900 гаран түхэриг, тэрэ тоодо худалдаа наймаанай контордоо—501, аймагтай хүдөөгэй эд хэрэглэгшэдэй холбоонцо 265 түхэриг улад зоний үдүү түлхэннини тогоруе.

Зарим эд бараанай сен буруугаар үнөгуй болгодогд байба. Жэсээлхээ, худалдаа наймаанай конторын №16 магазинда костюмай бүтэй сен хямдаруулгагдалаа, шонэ прейскурантин ёноор метрэй 20 түхэриг 50 муунгад буулгагдаа аад, 31 түх. 28 муунгоо сенгазжа, метр бүхэниин алар 10 түх. 78 муунэ сенгазжа урлан сар соо худалдагдаа. Тамирай, Парра-Голой, Ехэ-Хударин селлоноудай, Худерин совхозорхойноой магазиноудта правительствын тогтоон болзооро гадур хоёр жэл үдүтэй хэлгээгэй байһан эд бараанууд элирүүлгээд, хямдаруулдагуй сенгээр 20 зүйлэй бараан худалдагдажа байба. Жэсээлхээ, экзээрэй пальто 13 түх. 39 муунгоо, экзээрэй жакет—8 түх. 58 муунгоо дээшэ сенгазжар наймаалдагдаа.

Аймагтай потребкооперациин магазиноудта ородо эд бараанай сендэ транспортны гаргажа нэмэхэ гурим хазгагйруулагдана. Шалгалта хэбэн үелэ 4 зүйлэй эд бараанда буруугаар нэмэлтэ хэлсэгшэниин элирээ.

Эд бараанай нэрэ, сорт, сен тунхаглаха ёно гурим олонхи магазиноудта муугаар сахилдаа. Зарим эд бараан сангын харуулан тэмдэггүйгөөр худалдагдаа.

Үнэ сенгүдэй прейскурантиноуд худалдаа наймаанай зарим эмхи зургаануудта хүтэлбэри болгодогдоногуй. Худалдаа наймаанай конторын 23 магазин шалгахала, 10-ниинь орой прейскурантигүүр худалдаг байба. Олгово баазануудай хүтэлбэрилэгшэд магазиноудта эд бараа аюулдалаа сангынь буруугаар табигдаг, фактурадан прейскурантин номер, эд бараанай артикул гэхэ мэтэ шуудла тэмдэглэлүүдэ хэлгэгүй ушар үзэгдэнэ.

Наймаалагтаад эд бараа хэмжээхэ, шэгээлхээ, мунгэ абхаалаа хуундмэ хэмжээхэ ушар гаргана гэжэ мүн шалгалта элирүүлэе. Тини худалдаа наймаанай конторын магазиноудта шалгалта хэнтэ 19 яныан наймаа абаад шалгахала 9 ушар-доруулагдана. №1 столовоо буйдуулагдана 18 яныан эдээ хоолой 8-найин үнэ сен тогтоогдомол хэмнээ дээгүүр табигдагтай байгаа.

Худалдаа наймаанай эмхиноудта хэрэглэгшэдэ олон шэгнүүр хангалтагуй гэжэ тогоруе. Жэсээлхэн хэлбэл, худалдаа наймаанай конторын эмхиноудтай шалгалтадан 40 шэгнүүрэй 19-ниинь эбэрэхэй гу, айн буруугаар шэгнээд, 223 гириин 82-нэ тогтоогдомол болзооро хожомлоһон тамгатай байба.

Аймагтай худалдаа наймаанай эмхиноудта тогоруулагдана эд хазгагйралганууд, дутагдалнууд юун дээрлэхэ болоо гэхэдэ, Хлагтын худалдаа наймаанай конторын налчальник хүтэлбэригшэдэй, хүдөөгэй эд хэрэглэгшэдэй холбооний правле-

нини түрүүлэгшэ хүтэр Каравеевай зүгнөө гүрэнэй рознично сен, худалдаа наймаанай гурим сахилгаар парти, правительствын заабаринуудыг дүүргэжэ хэрюусалтагуйгөөр хандаһаннаан болоо. Гүрэнэй рознично сен, худалдаа наймаанай гурим сахиха хэрэгтэ аймагтай худалдаа наймаанай хүтэлбэригшэд эмхиноудт хуульгэй үе болотор анхарагтон бэгээр хандуула, хүдэлмэрингээдэйгөө харюусалта дээшлүүлэхэ гэжэ оролоогуй. Тоо бүридхэлтэй, бухгалтерин аппарат, зарим товарадов, экономистнуудынь муугаар худалдаа, тэдээрэй эрлэм эргээжэ дээшлүүлэхэ оролоотоо гаргалданагуй, тини мөөо олонини харюусалтага хүдэлмэрээ диллэжэ хүдэлмэрүүгэй.

Түмэр замай Улаан-Удын отделениин ОРС-не дагина хүтэр Караманов Наушник станциндай худалдаа наймаанайга эмхиноудтай худалдари тоң हुулар хүтэлбэриллээ. ОРС-дохой эд бараанай хазгагдалаа, бүридхэлтэй хэрэгий шалганан үнэгоер республикни Арадай хиналтай комитетэй 1966 оной майн 24-дэ гарган тогтооды ОРС-ын хүтэлбэрилэгшэд дүүргээгуй, рознично сен, наймаанай гурим хазгагйруулаха, үрилтэ, үбэршэлтэ хэээ ушарууд, олон хүдэлмэримшэдэни зүгнөө үзэгдэжэ үргэлжэлдөө. Госторгинспекциин мэлэсэнэй ёноор, шалгалтада ороһон ОРС-ын 44 прерпрятиниин 23-дань рознично үнэ сен, худалдаа наймаанай гурим бүдүүдэгэр хазгагйруулагдана, үрилтэ, үбэршэлтэй хэмжээн ургаһан байба.

«Гүрэнэй рознично сенгүүдэ хазгагйруулагтай шангаар тэмсэхэ хэмжээ аюулганууд» гэхэн СССР-ий Министруудтай Советэй 1967 оной майн 27-ной тогтоо, тэрэнэй үндсөөр байһна оной августын 9-дэ Буряадай АССР-ий Министруудтай Советэй гарган инхи хэбэри шууд дүүргэхэнь, гүрэнэй рознично сен зүбоор хэрэглэхэ, улад зондо эд бараа хуулгалтын талаар үзэгдэнэ хэ дутагдалнууд дари түргэн

үлхэн хаз, тэнгэри бидэндэ үнөөд мэлэглүй ха юм.

«С-6» кораблингаа хушунда зогсоод, абхастай бүдүүн хоолойгөөр энэ хүнэй хоорээ байхда наймаангаар. Идэндэ тэрэ дүрбэн зуун гектар тарья хураагаа нэн. Амхалтын үндсөөр сэгнээжэ, Лмаровкин курортдо ошоо путевко колхозой правлени тэрэндэ үгөө нэн. Урландышэ Горячичи ошоко, найса амаржа эрлэн юм. Тэрэнэй хажуугаар Хундэлэй граматскууде олоор абһан, элдэ үнэтэ шансуудта хүртэһэн ааб даа. Хурдагтын түдэг үе соо аурд гээд лэ ажаллаа гараха ушарнууд захгүй олон байгаа. Энэнайнь аша туһа үзэгдэхэ ёноороол үзэгдэнэ ха юм.

Арбан долоон жэлдэ Тимофей Иванович комбайнераа хүтэлэе. Арбан долоон жэл! Урланд тракторист ябаа. Мүнөө энэ комбайнаар арба нэгжэ жэл ажаллажа байхай. Бүхы «үб-шэнинь» хуу мөлхө болонхой гэжэ оройнь хэлэтэг аргэгүй зүб. Тини дээрэнэ комбайниниин ургаса хураалтны эхилбэйгээ хойшо нэгэ-шье хаатагуй бшуу.

Табан үхидүү хүд дээрнэ гаргажа табла. Ехонь мүнөө башан хургуули дүүргээд, өорынгөө айматга башлажа байхай. Үхидүүт тухай таб тэрэнэй хабархан хоорээжэ ороходо, тугааршаг тоог дээрэ Сосег хамгаанай орооно хиндэхэдэ машиниин дорхоо лооморо хүшэжэ, хажуу тэнин болгоные ханаанда оруулбад. Тимофей Иванович Михалхановтай хамган Сосег Шагжатарван тараанай тоог дээрэ хүдэллэг юм. Шамбай бата бэрлэй экэнэр. Хулдэжэ байхыень харахала, ажальа хүн гэжэ хүрэ хүрөөр ойлгохоор.

— Гэрээрэ ингээд лэ колхозноггоо ажалла абхашаид даа. — гэжэ Тимофей Иванович омогорхонгөөр хэлсэн.

Комбайн дээрээ гараад, тракторист Васильи хууцунтээ: яба гэдэн тэмдэг гараараа үтгэе.

Бүнжөр руу алтан шаргал шини-жэ ахтарна, ахтарна. Тимофей Иванович эзэн ёноор дээрнэ согожо, талынгаа кораблине жолоодоно.

Хойто хадин саанаһаа бутархай үүлэд үхэдэн гаража эхилбэ. Намарай амхасал оронини мэлээрэгдэнэ. Ургаса хурагдаа «Дружба» колхоздо дүүргэтэхэ болоо. Энэ туй-дана туйлаһан эд талин баатарнууддаа үндэлэтэйл.

Алтан хоолойгоо түлөө мүрөөндэ амжалта туйлажа, нанаананда хүрэхэ, харбайһанаа абаха байжа сэжэ эргээгдэнэ.

Ц. ХАМАЕВ,
манай тусхай корр.

«БЭЛЭГ СЭЛЭГЭ БЭЛДЭНЭБДИ»

Манай хөөрлөдөн

юм. Тэндэ 200 толгой үнээгэй байрлаха шулуун базаа бүтээ. Мүн баһа колхозойнай түб хууриндахи фермэдэ тугалай байра модоор баригдаа. Шамаал үхэр-чүүдтэ гэжэ дулаан байра түзэ-рээбин. Сероводо, Буглан-Толгойдо хоёр квартирна гэрнүүд-тэйгээр хониной байра баригдаа. Колхозой түбтэ барилданууд хэлдэ, хэсэжэжэ байна. Өөрөөнь обсерво ёһотой. Нобяриин до-лоонхоо урда хургуулиин үхи-бүүдтэ интернат баригдажа дүү-рэхэ. Шулуун бани, пекарни, шжэе магазин—бутта зоний байдал бай-жаруулын түлөө хэлдэнэ гүб даа. Промышленна үйлдэбэрлөөнэ зайн гал абдаг болзооро хоёр жэл ша-хуу болоодби. Гүүртэ, отаранууд-та гэрэл үгтэхэн түлөө 14 пол-станциноудтайгаар дүшэн табан модной газарта манган томь ба-зананууд бодхоодоо.

Асуудал: тоол хэлы хонитой гэжэбтэ?

Харюу: ноһоор жэлэйнгээ тү-сэб арбан центнерөө үлүүлээ нэмди. Нэгэ хонинхоо гурбан килограм зуун грам ноһон абтаа.

Манай амгалта: гурбан килограммайа үзүү ноһон нэгэ килограм абтахада муу бөнэ бай-на. Юуб гэбэл, ондоо ажальнууд-та хоёр килограмм үчүтэй ноһон нэгэ хонинхоо абтаһан байна бшуу.

Асуудал: тээд хэлы хонитой гэжэбтэ?

Харюу: тусэбөөрөө хараалдан ёһоорнай арбан гурба мянга дүр-бэн зуун толгой байха аад, арбан найма мянга табан зуун толгой болонхой. Үзүү гараһан хонинхо-оо маха гүрэнд худалдаха түс-сэб дүүргэе бээбин. Аүзэйнайш-ы сен бүдүүдэгэр хазгагйрууланай түлөө харюусалтага даадуулхынь Хлагтын болон Железнодорожно районнуудай арадай хиналтын комитетуудта даалгагдаа.

Асуудал: ороһонхой туйдай то-мо склад барилан байнат. Эзэн соотнай хэлы центнер ороһон багтах ааб?

Харюу: 32000 центнерта хара-аалданхай юумал даа. Долоо мянгад дүрбэлжэ метр зайе це-ментээр жэгдэлгээ.

Асуудал: үшөө амар шанэ ба-рилганууд хэлдэнэ гэжэбтэ?

Харюу: Хунан-Хүшун гэжэ газарта эбэртэ малай фермэ бини

дэж. Музейшье, жэл бүри ногоон тарималнуудынь элэй элэй. Мүнөө хил гаад молд буулгагдэе.

Асуудал: зоний байм руулан түлөө үшөө үхэр хэбтэ?

Харюу: ажальнуудтай налай жуури табигдаа. Т хойто хэлдэ бүтэхэ. Сайныгын, ололой шүүхүүр парикмахерскин талга бшэ.

Колхозой правленин эхин организаци болон би-тин эдэбхитэд гешүүдүүр да шнэ найхан занда нэбэрүүлэхэ талаар гөрлөм хэлэг байха. Жэсэйнь, тун хэ гүйсэһэн колхозниин релэн үрлэхэ болор багшэ ороһон байдалда үнэгэрэй хойбди. Байһа оной илдэ да Дулганова Дарина Багшэ гай ерө наһанай етэ бшэ нэмди.

Манай амгалта: түсэбөөрөө багсаахада, колхозниин жалуунд муу бөнэ аба-да. Үлээрэгшэдэй нэбэрэй төгөөр Октябриин ойе шилдэһэн. Талха тариян ургаса мүнөө жэлдэ баргэ нэгэ гектарһа 9 центнер хурагдана. Баһа ургаса ажальнууд энэ тоо, баргэ хаража, энэлгөөнэ хүржэе. Энэ энэлгэтай юмнан тугабэл, мүнөө жэлдэ саргай Юрууни аймагтай тарья ехэл «шэрүүшэ» байшо. Ил халхалһа үлээр хуһалһе ороогүй, зүгөөр нажарай хойшо ёһотоо нажаргүйнэ ноһон орожо, «юмэнэй» тугагшагуйдөө. Тини мөөо гурба гектар хүржээртөө орохон рива ургуулаһараа баргэ байгээшэ. Оһөдөө барлаар гээ халагад, ургасаһаа хүтээ субаалдажа байлам гэжээл даа.

Түрүү хүнүүд тухай ХЭРЭЭТЭЙН БААТАРНУУДТАЙ УУЛЗАЛГА

Шара мөншын үе хүрэхэ ерээд, үдэнэ үлөөн хүйтөөр холотог болоо. Гөмтэ бүрхэхэ, бороо шадэрин байтараа түргэдөөр түргэлдөө, агарай байтал хуйлжа, абхахай сабарынь бургаа абана. «Нимэ артуур сабанай ороһон үзэгдөөгүй» юм нэн даа. Яажа хуйлшаһан тэнгэри гэжэбтэ.— гэжэ Бэшуурай район соогуур абхада, юмэ үзэхые үзөөн үбэл, хүгшад хөөрлэгэнэ. «Дружба» колхозой тарьялан тээгүүр ябажа эрхээ гээд бидэнэй Бэшуурай гарахала, паратай сэлжэ байгаа нэн.

Хөрөөд модной зайда машинаар гүйгэдэн, гол харгыһаа хазууража, шаран нэмжидэн полинууд тээнэ табилуулабди. Багхан добо дабуулжа оройндо гарахала, Жалтын станай гэр байранууд түгылдэн харагдаба. Тарьянай тоог дээрэ хүнүүд тарха үргэхэ сүлөөгүй хүдэлнэ; комбайнернуудай хална ургаса тарья хазжа байһынь төдөлжө абаад, Хуната руу мэленингаа жолоо залга нэмди.

Хуната мүнөө үнэгш дээдээ хэдэрэнхэй алтарна. Талин хүдэр кораблинуудай тарьялан дайлин долгин соогуур тамарганы харагдажа, нүдэнэй хужар болон сэдхэл болоо хүдгүүлэн байба. Энэл Хунатын поли дээрэ, үндэр сэлхир тэнгэри дор, суута комбайнернууд Тимофей Иванович Михалханов, Очир Балмаевич Аюшеев хүдэлдэг юм гэжэ дуулаһан байгааби.

Полевой стап орохоло, тогонхой гэрэй үүдэн дээрэ «Сахилан» газетэ нэлтгэгэй байба. Усөөгдөөрнэ лэ гараһан. Тэндэнэ элэ тоёр тухай бөшөөтэй.

Хоёр-гурбан комбайнтай урда «СК-4» комбайн тамарна.

— Түрүүлэгшэнь Аюшеевий... — гэжэ мантай нуужа ябаһан газаршан ойлгуула.

Тобон болон хүүртитэй, хуушатар анганга мэлтэйгэй, гонзоор шара нюуртай залуу хүүүүн залуурда нурамил шадмарлар мушала, нэгэ урагшаа, нэгэ хажуу тээшэ шэртэн ябаа. «Талин баатар!» гэжэ тугаар аймагтай секретарь Валентин Прокофьевичейн хэлэһэн үгэ наһаанда ороо. Харахала бэе маха-бадаара багталшые бөшдэ даа. Тээд хонэ нэмдэ ёһотой баатарай амжалтай жэжэжэ боломоор.

Тэрэ комбайнаа байлгаад, долошо буужа, мангай дээрнэ нууһан мэхиниэ, тооно нэгээрээ, энэбхилэн гараа үгөө.

Тамхи татаха зуурын забартга болон хөөрлөдөн олон бодол түрүүдөө. Ургалша наһаатай, тамсыга шуужа хүдэлдэ нимэл хубууд, басагад амжалта туйлажа, амжалтай баатарнууд болодог шуу. Энэнай комсомолч юм. Түгээ нанад дундаа.

Өсөлдэн гэжэ хэлэтэгүй. Мүнөө наһанда ямаршье хүдэмэри хүү омиг хэхээр ааб даа. Пүниин шүүдэрэй унатар комбайнтай хүршөгөнэ-хэ дуудһаар лэ байдаг. Одоо мушадэй умбама олон боложо, улам гэрлэтэй улагараар харагдажа эхилэхэдэ, пүниин тэнгэри хойто тээ Очир комбайнаа байгаад, полдөвой стид эржэ амардаг. Үгтөөнэй таб-зур-гаанда боложо, поли дээрээ гарадаг нэн. Шүүдэрэй хатахатай сасуу тэрэнэй «СК-4» комбайн ургалтаа шуумайдаг.

Нёлондойнихоо үзүү етэ амжалта туйлаха гэжэ залуушуулаһы-гаа урда, суг худалдэг механизатор-нуудайнгаа урда үгээ үгтөөнөө мар-тагуй. Абһан уялгала амжалта-тайгаар дүүргэе байна. Септябриин 15 болотор 250 гектар талмай дээр-рөө 2428 центнер эрхим манар-тай шанивса сохөө.

— Шөнигсэмнайш ингээд гээд дууһаһан даа. Обсөөтоо орохонмай, — гэжэ Очир хэлээд, барун тээшэ нэмжидэнэ поли тээшэ шэртэн хара-рана. Хөөлоссоо дажа ядаһан тарьян дайли нёһбөөндэ байгасагаан, талынгаа эзлэтэ дохисгоон байһандал үзэгдэнэ.

Аюшеевий аргатай тээ энэ хойнохонь шнэ загуну татаһан Тимофей Ивановичтай комбайн хойто зүг барин наһаар ошоо. Тимофей Иванович Михалхановы мэлэхгүй хуй Бэшуурай аймэг соо үгыһа ха даа. Жэлгөө жэлдэ тарья хураглын эхилхэн саһна хойшо тэрэн тухай хэлсэжэ захалдаг. Урда ортоголоой бэржэ комбайнер! Өөрөөныс эдэ үгтүүдтэ далаһанай шэнги юм. Амхалаад лэ абаа хүн абаа даа гэһэншүү байдаг.

Үндэр бөтэй, хүдэр томо хүи «С-6» комбайн дээрэ зогсоо. Хойто зах тугаһаар комбайнаа байлжаа дорын ороод, арба-хөрбөрөө дөршөө унажа, оборгохон болон ороһотой брэентин нэгэ хажуу шангаар татжа урбан хэбэртэй. Машине бөбөр-жорхийоор минд гээд абаба. Лоуду дундаа тамхала гаргажа аһаагад, наранай гэрлэгнэ нүдээ ёһототон, кепкингээ хөөндөрье дооһон утгар-дан дараахидна.

Манган бүдүүн хургануудынь хүд-лөө бөшгөн. Манай тайбын асуу-далда дуратайгаар харюусба.

Тимофей Иванович гурбан зуун гектар тарья халдаа уялга абһанай. Августын арбан табанай мэлээгээр, 260 гектар заада. Уялгала дүүргэхэ байһандаа лаб өнгөнгэй. Бөрөө байһанай гаражаа, шал шабар боло-огуй һааны, уни хада дүүргэдэ. үшөө тусэбөө үндүүлэхэ ябаха байгаа бшуу. Газар эымнай манла жэлдэ-

ХУРШЭНЭР ЭЙМНАЙ ЁНИН

УНГЭРХЭН ТЭРЭ ҮНИ САГТА

«Хуушан газарнуудай хуудануудта» гэхэн гаршан доро «Социалистическая Якутия» газетэ ингэжэ бөшөө.

«Унгэрхон зуун жэлэй тэн багаар гаража байһан «Амур» газетин номернууд В. И. Лени-нэй парэмжэтэ гүрэнэй библио-текад хадгалдагана. Тэрэ газ-етэдэ толлогдоһон зарим ма-териал соош революциин урда тээхи Яхатай ажабайдал тухай хэлэгдэнэ» гээд бөшөөгдэнэ.

ВОСКРЕСНЭ БУРГУУЛИ

1860 оной ноябриин 29-дэ гараһан тэрэ газетэд Яхата түбэригүи воскреснэ хургуули бин болгодоһон тухай Конпр-холтой статья толлогдоһон бай-на.

«Городой олоо дохондо ном заалгада 71 түхэриг 50 муун гаргашаандааар номо-логдоо гэжэ газетэ бөшөө.

«Манай энэ мүн хааана-гүй абадаг салин хүлөөс эри-шмай хүрэгдөг үгытэй анов-ингууд, оодгуйхин наймаага-раа шад ядан хоолойгоо гэжээ үгытай артаһаанд улаан-гараара олоо энэ байдаг тар-ьяашад бин гэшөө. Үгытэй ядуу байдалтай дээрнээ тэдэнэй үхидүүд яхашы аргэгүдэнэ... Тэдээрнэ эрлэм модно нургаа һаа һайн байгаа» гээд статья-гай түгээхэл дээрэ хэлэгдэнэ.

Харанхы балар тэрэ сагта гөгөөрл тухай амхал хандуу-лан нэмэ ушарланууд үзгээ-дэгэ байһан.

АГЫНХИН МОСКВАГАН СЦЕНЭ ДЭЭРЭ

«Москва ошонон Агын арадай филармонини артистууд нис-лэлэй Горькини нэрэмжэтэ Со-екой ордной сценэ дээрэ ам-жалттайгаар наадаба» гээд

«Забайкальскый рабочий» газетэ бөшөө. Уран найханай Вү-харосин харалтын түгээхэлэй нааданда манай хүршэнэр ха-баадатсба.

БАРИЛТЫН ФЕРМЕНУУД

Усольскын түмэр-бетон зүйл-нүүдэ бүтээгдэ заводой гарга-лан продукция гансахан етэ э-хнине барилганууд дээрэ хэрэ-глэгдэнэ бөшэ, тэдэ материал бу-сад олохон барилганууд дээгүүр эхэр хэрэглэгдэнэ. Тулга, хүн-дэлбэш болон барилгын бусад материалнууд Усольино Че-ремхово, Шяэя, Монголой Ара-дай Республикна элээгдэнэ. За-вод шнэ тухэлэй түмэр-бет-он зүйл хаяхатай бүтээн гар-гажа эхилөө. Тэрэн 12, 13, 24 метр утагай фермэнүүд болоно гэжэ.

«Восточно-Сибирская правда» газетэ бөшөө.

Барилгын энэ фермэ бэлдэхэ-гэ дээрэ Н. Мешковий бригада эрчимээр хүдэлнэ. Совет заса-гай 50 нэзлэй ойе бетоцинууд «Лобсаннаева, А. Ромахин, Н. Вычков, Ирановична Н. По-токина гэгшэд амжалтай амжал-таар утахаһа бөлдэнэ.

СААД УРГУУЛАШАД

Кызылды саад ургуулашадий бүлгэм бин болгодоһонхой. Тэрэ бүлгэм тэндэх саад ургуулыне хүсэгшэдэй үүсхэлээр байгуу-лагдана байна. Эндэхэ хууш-най саад ургуулашад элдэб сорттын һайн ургаса абана гээд «Тувинская правда» газетэ бө-шөө. Тэндэхэ уларитай ади-лрхүү уларитай Алтан хил-заарһаа үрэ жэмэстэ модной найма мянган шнэ асаргадмай таргашаһан.

Коммунист Байр Бадмаевич Шагдыров удаан сар соо гэжэ хүдэлмэридэ лбаһын юм. Энэ хүнэрнай Сэлэнгэ аймгадэй «Эрхэ» колхозой хүтэлбэрилэгшөөр хүдэлжэ эхилбэр үлхүнэй болоо. Ир Бадмаевич энэ худэлжэ эхилбэр хуушанай Нуур Түхэ-хон тангидахар бөшэ болотооро жүжэһэн халбаран, шнэ шнэ ба-гануудар үргэдгөөдө.

Башаг «Эрдэм» колхозой түбтэ дунда хургуулиин болон өм-байшангай шнэ гэрнүүд ашаглалтада үгтөө нэн.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: «Эрдэм» колхозой правлениин түрүүлэгшэ Ш. Шагдыров урда тээшэ механизатор ябаһан, колхозогшо партия секретарь Г. Д. Балдановтай барилгын хүдэлмэринүүдэй дуурай-Ф. МОРЕНЕЦОЙ фот.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Бэшуурай аймагтай «Дружба» колхозой комбайнер Очир Балмаевич шөл өорынгөө тугалажа, ажаһын институтай студент мян Ивановой хөөрлэгдэнэ ва.

Э. ЛАПИНА фот

АЛТАШАДАЙ АМЖАЛТА

Агууехэ Октябриин 50 м айны хүндэлгээ абһан соо уялгала Ниликаной прейску-равлениин коллектив амх-тайгаар дүүртэе. Тус үнэ-пинхинд сентябриин 11-дэ манган абаха жэлэйнгээ түбэр-роһоон ури дүүргэжэ И-Илангала Маловска үйлдэ-участок эрхим үрэ дүн тү-дэ.

Гадна приискни управле-ниин тусэбөөн гадур үгтэйин мэлтэ даалгабарья дүүргэ.

М. ВОРОБЬИ

„СОВЕТ ЗАСАГАЙ 50 ЖЭЛЭЙ ОЙ“ гэсэн фотонокурсыг эрхэн зурагууднаа. Ном уншажа хууһан басаган. С. ЦЫДЫПОВЭН фото.

СОВЕТСКЭ СОЮЗЫН ШУХАЛА ҮҮСХЭЛ

Улахоорондын ехэ хуралдаанай ООИ-ой Генеральна Ассамблейн XXII сессин худалмари мундо жэлд тусгаар уда шалартай. Дэлхэйн хэрэгүүдэй бүхы хугацаада угаа ехэ мундо үзүүлэһэн үзүүлээршье байһан Агуухэ Октябрийн социализм революциин 50 жэлэй өбө бүхы түрүү хүн гуралтон нара хахад бөлөөт тэмдэглэхэн.

Энхэ тайбанаар зэрэ оршон байха гол ёһонууд бүхы—эхэцье ба багашье гурунуудта, дэлхэйн бүхы районуудта ад алияр хамаадаха ёһотой гэжэ Советскэ Союз тоолоно. Бүхы араудудай ани туһа тухай ленинскэ анхарал оролдтоо гаргадаг дээрхэ советскэ делегаци Генеральна Ассамблейн сессин худалмарижэ ороһон эсээн түрүүлэн үзэрүүлхэ шинэ үүсхэл гаргаһан байна.

Энэ үүсхэл угаа ехэ уда шалартай. Вьетнам Хообтоо Шигэудудай зэрхэг түрхмэй абуулагын үдэрөө ударты улам үргэжэжэ байһынэ мундо бүхы дэлхэйн хүн энэ харажэ байна. Вьетнам арагта эсэрүүгээр америк империализмын хэжэ байһан гэмтэ муухай дайн байлдаан бүхы улсхоорондын оршон байдалыг эрилтэ эхээр хүрээдүүлэ, улсхоорондын шухалын шухала асуудлуудыг шийдэхэгэдэ һаа түбэг татаһа, энэ дайныг бүгэдэ нийтын тулагдаан болохо ехэ аюул бии.

Советскэ Союзтай шинэ шухала үүсхэлэе ООИ-ой Генеральна Ассамблейн XXII сессин делегаудуудта гэдэ, дэлхэйн үргэн олвингэ угаа ехэ һонирхолтойгоор угтаа. Октябрийн аһан бин болоһон агуухэ Совет орон эй найрамдалтай түүлэ, бүхы араудудай эол хүбин түүлэ тэмдэглэй замаар шууд дайнажа аһан гэжэ энэ үүсхэлэй гаршаджа үгэхэ байһынэ дэлхэйн араудуд эһөөр хариһа.

Юртэмсэ дээрэ юун болоноб

Улахоорондын ехэ хуралдаанай ООИ-ой Генеральна Ассамблейн XXII сессин худалмари мундо жэлд тусгаар уда шалартай. Дэлхэйн хэрэгүүдэй бүхы хугацаада угаа ехэ мундо үзүүлэһэн үзүүлээршье байһан Агуухэ Октябрийн социализм революциин 50 жэлэй өбө бүхы түрүү хүн гуралтон нара хахад бөлөөт тэмдэглэхэн.

Юртэмсэ дээрэ юун болоноб... Латин Америкын националь-социализм патристическа худалмари эсэрүүсэлэ, ШИА-гай бадалмари дүүрэгдэлэ арагдал правительствуута эсэрүүсэлэ үгэ дууламтай зэбсэг болон ШИА-гай зүгһөө хэрэгдэлэ байһа бииу.

Вашингтонтой интервенционистка һанаашланууд революциин Кубада мун бүмбэрэжэ дэлхэйн баруун талын хүбин бүхы ороноудта угаа ехэ аюултай. Өөһынөө гурэнүүдэй бүрин арьхе болон национальна бөө даанхай байдалыг ариалха тухай һанаага зободог латин американ хүтэлбэрилэгшэ анэһиние ойлгоно.

Кубада харна абуулагануудыг амхидхал тухай халаха болоо һаа, урда тэһэ Илай-Хирондо аһа гаргаһан шигүүрэгэ муухайгар урарһагүйдэйн тухай тэдэнэр мартаха ёһотой байгаа. Советскэ Союз, социализм лагерин гурэнүүд, дэлхэйн бүхы арауд Күбин үнэн ехэ ханинууд болоно, али бүхы тэмдэглэ ба туһалмжа тараанда үзүүлэжэ байгаа, саашалдахыг үзүүлэжэ гэжэ Кубада харна аһа амхидхал мун э мартаха ёһотой байгаа.

Хэлсээ хэһы гдр дурдахана... Германин Демократическа Республиккай шана амалан ёһотой үүсхэл хуудай үдэрүүдэй шухала үндэр болоно. Германин хоёр гурэн харилаа аһаруула тухай зогһор багалда дурдахал аруудан бэшгэе ИДР-эй Министруудай Советэй Түрүүлэгшэ Вилли Штөө ФРГ-гай канцлер Курт Гьоттергэ сентябрийн 18-да аһагзаа. Бондо мадуулагдэлэй ёһор, энэ бэлэг маргинаар шийжэлдэхэ, Кизингер...

ПОЛЬШЫН МЭРГЭЖЭЛТЭД МАНАЙДА

Польшын докумен талыа ба хроникалы кино буулгадаг бүлэг худалмэрилэгшэд элита кинопреджисер Ежи Босак гэһин хүтэлбэри доро хүдэлхэе. Младен Удэлманей ерөө. Тэдэнэр хроникально-документальна дүүрэн метржэй «Сибирь 67-68» гэжэ үнгэтэ фильм буулдаха юм. Тэрэ фильм доторнь Совет засагай үедэ урган хүгжэһэн Сибирийнэй захгүй үргэн дайла харуулагдаха байна. Фильмын авторнууд манай энэ хүдэлхэдэ Буряад оройнгой, энэху арад оной амхидхалыг шэрлэжэ хүтэлбэри аһагтар ехэ хүгжэлтэ харуулаха зорилго урдаа табила. Тихэхэдэ арбай таряагаар долгилһон таряа...

ЭЛДЭБ ЁОНИН

АРТИСТНАР ИППОДРОМ ДЭЭРЭ... Киногой олон элитэ артистнар Москвагай ипподром дээрэ буулсалтай куре гараһан байна. «Война и мир» гэжэ фильм харад байхала, балерина Людмила Савельевагай Ленинградта Москва ерэхэдэ мориний ойро ошохо үзөгүй байһынэ эгилхэйн аргагүй. Тэрэнэй нааданан Нагаша Ростова мори унахада, жолоогоо зохиолоор барна, морино хүн шэнгээр төн бэрхээр харайлгаа. Урдан морино сэрэгшэ ийаһан, мори инсертан шадамар мэрэгжэлтэ, улсхоорондын олохон мурсыёной судай Георгий Тимофеевич Роголевой хүтэлбэри доро тэрэ актриса мориор гүйлгэжэ һураһан байна. Мун Роголев өөрөө фильмта ангиууһан рольо нааданан.

Роголев «Неуловимые мстители» гэжэ фильм наяхан хаража ехээр һонирхоо. Тэрэ фильм буулгахадан, Георгий Тимофеевич өөрөө хабалдасан ха юм. Фильмын гол рольо нааданан эдир артистнары моринод һурган, тэрэ таба һара шухуу хүдэлхэн байна. Тэрэнэй һурагшад мориор гүйлгэжэ шэнэ эрдэм эрхэмээр шудалаа. «Нехед», «Два товарища» гэжэ фильмүүдта буулгуулаха байһан артистнар ипподром дээрхи һурагалдаа амжаалтайгаар наяхан дүүргэе. Москвагай студийн өөрш тухай манегтай болоо һаан, һаин байгаа,—гэжэ Роголев зугааһан хэлэнэ.—Тихэгэй һаа һургуулидамай һуража байһан мори унаха дуратайшууд нэгэ бага тасаглана. Яахад, кинодо мөри унажа харуулагдаха гэһэн мундо эхэлжэ модо болонтой.

МУЛЬНЭТЭ УЯН СОЮБОУ

Шницбергэн олтирог дээрэ хүдэлжэ байһан советскэ шахтернуудай далайн судануудай эскадра—«Донбас» гэжэ буксир, «Мирный» гэжэ катера морирууд орын аһаналта хэжэ орой тарма хойго дүгтэ үдэлэ орын ула умбажа байһынэ харажархөө. Тэрэ ан хэды нэгэрэгшье һаа, морируудта баригдажа, амарханаар палуба дээрэ гаргаданан байха юм. Тийнхэ тингэр орын мульнэтэ далайда умбалта мингэ бэһнээр үнгэрөө. Тэрэнэй өөр мухарһан, арһаниһын шудларһан байна. Оро тамыра баргаджа муулаа гээ. Тийнхэ далайн эрьдэ асаргадаа. Нэгэ бага амаруулагдаад, автомашинаар Баренцургы хамбанын ажахын үхэрэй байрада абаһангаданан байха юм. Оро хушхан тухэлдөө ороо, эхэжэ олохо ошохо тэмдэг үзүүлэнгүй гэжэ фермын худалмэрилэгшэд мэдэсэнэ.

ГАЙХАМШАГ БОДОЛГОШОН

Баруун Грузини Ванеса райондо ажаһуудаг Арон Чиквашви гэдэргэ «гайхамшаг бодолгошо» хүн гэжэ нэрлэдэг. Хэтерүүлжэ хэлэһэн юумен байхагүй. Тэрэ хада олон тэмдэгтэ тоо саяжар хүнэтэ бододог ади шадитэй юм. —15, 11, 7, 12, 31, 17, 15, 23 —эде тоонуудыг тогтон торонгүй түргэн хэлэхэтэй асуу, 131 гэнэн харюу тэрэ дөрөнх үгэнэ. Тингэжэ хаха забигүй тоо хэлэжэ байхала ходоодоо зүб харюу үгөөд лэ байдаг.

УЛАРИЛ БА ХУДӨӨ АЖАХЫН ХУДЭЛМЭРИ

Сентябрийн түрүүлшн арбан хоногто бороо хуратай хүйтэй уларил болоһон һууээр хоёрдохи арбан хоногтой тингээр Дунда Латин республиканыудай газар дайда дээрхэ таржа ерөнхи дулаан амхидхалыг далинда манай энэдэ нилээд дуларгаа. Тийнхэ дулаан уларил арбан хоногтой һүүл хүртэр үргэлжэлһэн байна. Арбан хоногтой агаарай дунда эргийн температура республикын эхэнхи газар дайда дээрэ 8—10 градус, нормодоо шахуу байһан. Республикын түб, баруун ба Байгал шадарай зарим газар ногауудта норойһоо 1—2 градус дээшэ дулаан байба. Нёдондо сентябрийн энэ арбан хоног мүнөөнгийнхөө үшөө дулаан байгаа һэн. Арбан хоногтой тэн бүрншье дулаан байба. Агаарай эгээн ехээр дулааралта 18—20 градуса хүрөө. Сентябрьн 17-һоо 20 хүртэрхи үе соо зүүн-хойто, мун энэ арбан хоногтой ехээр республика соомнай 1—6 градус хүртэр хүйтэн үзэгдөө. Үнгэрһан арбан хоногтой хоёрдохи хахадта бороо орол гээ. Ороһон шинг нойтон нормын 50—80 процент болоһон байна. Байгал шадарай, Яруунын аймагуудта 17—21 миллиметр гэхэ гү, нормын 100—190 процент шинг нойтон ушаа. Урда ба Байгал шадарай районуудта 1—2 үдэрэй туршда да бага ээргэ бороотой байһан. Урда арбан хоногтойходоо орходоо агаар шинг багатай байба. Арбан хоногтой дунда эргийн шинг нойтон нормын 60—70 процент, гансахан Байгал шадарай райондо 80 процент байһан.

ХИТАДТА БОЛОЖО БАЙҢАН ҮЙЛЭ ХЭРЭГҮҮД ТУХАЙ

«Булажа аһан буунууд, һомо хэрэгшүүд, сэрэгшэ машинанууд, тэрэһэнэй зэбсэг ба хэрэгшүүд» тухай тухай маоизмдунеска газеттэрин сентябрийн 15-да гарган захиралты дүүргэлтэ болгоһоно олоо провинциин хүн энэ нэтрүүд олоо арван гээд Хитадтай аһан мэдэсэлүүд соо хэлэгдэнэ. Энэ захиралты дүүргэлтэ болгоһон һэдэлгэнь сэрэгшэ частнуудтай зүгһөө хэдгэнһэн һаа уламжалан, Шинься, Сычуань, Циньба ба Чжэньян провинцинуудта ехэ туладаланууд болло. Шинься провинциин нислэз Сиан гэрэдтэ эдэ туладалануудай болохоо мянда шахуу хүн алуулдага гэнэн мэдэсэл бии.

Ариал көрөөн-дэһэнүүдэй Нейкиньда дамжуулан һууһин мэдэсэлүүдэй ёһор, Хэйи провинцида «Маогэй революциинно худалмари харна этгээдүүд хүрээлэ гэжэ баталан хэлэгдэн хуудалануудыг хувийншүүд тарагана. Хуудалыг хуудал үрэлэгдэлэй хуудалонд уһа ба ага хуудай зүйлүүдээр хангадала аргагүй болонхой гэж тухайһан эһэ мэдэсэл соо хэлэгдэнэ. Мао Цзы-дуний гвардеецүүдэй бүлэг Сычуаньска медицина институтдай байһангай шатахада, бөө түдгэлдэйн гуртөөр, тэндэ дуржа үшөө гээд мундо хуудаланууд соо хэлэгдэнэ.

«Маогэй хараа шугамда» эсэрүүсгэлдэе пэнээр алаһан, хэдгэн тухай Шанхайн радио мэдэсэлэ, Шанхайда соёлтой хуиёһалтай тэмдэг дээрэ сентябрийн 21-да сүүд боложо, нэгэ хүн саазлуулан алуулаар, 13 хүн бүхы наһан соогоо түрмэдэ хаалгалаар шийдхэгдээ. Саазлан алаха шийдхэгшэ тэрэ дорго дүүргэлтэ болгоһон байна. Мүнөөнэй Нейкиньда политическэ ойлгомын ёһор, Мао Цзы-дуний авантюре политика дээрэ эсэрүүсгэлдэ «контрреволюционер», «ангийн дайсан» гэжэ тоологдолоо юм.

«Революцила харна бүлэгүүд» дургаданан сентябрийн 5-най захиралта соо ямаршье тодорхойломжо үгтэһэн байха юм. Тэрэн соонь ингажэ хэлэгдэнэ. «Мунхаруулаһан болонхинтыг» зүгһөө гуримгүй аладалтай гаргагдаа һаан, сэрэгшэ частнууд түрүүн үнэншүүдэн ойлгоно.

Мундо нима гэмнэлээр Илэһэн провинциин бүхы сэрэгшэ командири неделаин урда та тушаалһаа гаргаданан байха юм. «Түрүүлэгшэ Маогэй оорын дэлгэрүүлэн агуухэ пролетарскэ соёлтой хуиёһала эсэрүүсгэлэ, революцила харна абуулаг тэдэнэр хэ» гэжэ энэ гэмнэлэ соонь мэдэсэгдэн байгаа.

Идууһын үе хүртэр «соёлтой хуиёһалы» өөһэдөө хүтэлбэрилжэ байһан зарим хүнүүд Мао Цзы-дуний дайсадал тоодо оруулагданхай. Жашаалхэдэ, олонинтэдэй муһата тухайлаа «Нүжэрөөгөө», бусад абуулаганууды хэжэ соёлтой хуиёһалтай хэрэгүүдэй гажар ИДР-гай булэгшэ гшүүн Лийн Нэ мэдэсэлэ байһа. Мао Цзы-дуний да баригшын муһалан эсэрүүд бодото шалтагаан хада тэрэн шингэн статуйгай тоологдоһон. Дун болон гээд тоологдоно. Мао дун ИДР-гай ИК-та «сэр үсөөнхэдэй тоодо орол байгаа» энэ хада «соёлтой хуиёһал» шухала болгоо гэжэ «статья» мэдэсэгдэн байха юм.

Лийн Цзе гэһин статья соонь юуэ бэһэгдэн байгаагүй. 1956 ондо болоһон үшөө сьезд дээрэ һурагданан Цингэй Комитетэй гшүүдэй гурбаны тухай хуиён «революцила этгээдүүд» гэжэ сонсохтодоо, шаалһаа гаргаданан гү, али хардалгануудта дайраданан гэжэ энэ бэшгэгүгөөр мэдэсэл гээ ха юм. Хитадтай бүхы шугтэ сэрэгшэ хүтэлбэрилэгшэдэ энэ нима хэмжээгүй абтаа.

Хитадай зэбсэгтэ хүснүүдтэ тэй хуиёһалтай» хэрэгтэ эрилтэ болонгой хүтэлбэрилэгшөө алаһана политическэ управлендальник Сяо Хуа гаргадала мэдэсэгдэнэ. Оппозицилэй тэнэ энэ шухала организми мундо Мао дуний һамган Цзин Пин ба Ян Бяогэй һамган хүтэлбэрилэгшэ тал эдэ хоёр «хүтэлбэрилэгшэ» Маогэй, тэрэнэй ойрын түдгэл Лийн Бяогэй хүрэл эгилхэ һааһаа худалтай гэжэ һанагдахаар на.

ДАНИ. «Греци гэнэ гүт? Хойто жэл болотор, турист, и Аюулуур байха». Иимэ сонохилууд Копенгагенэй үйлсэт олоор үлдөгшэй байдаг. Фашист гурмай байһан орондо аюултай хүнүүд һайн мэдэнэ.

Advertisement for 'Буряад Үнэн' newspaper. Text: 'Буряад Үнэн газетые 1968 ондо абаха захил эжилэнхэй'. Includes details about subscription rates and contact information for the newspaper office.

Манай адрес, телефонууд... г. УЛАН-УДЭ. ул. Ленина. 35. Телефоны: редактора—54-54, приёмная—54-93, зам. редактора—68-08, зам. редактора—62-62, ответ. секретаря—50-52, зам. ответ секретаря—68-78, отделе: партийной жизни—60-91, сельского хозяйства—64-08, 63-86, пропаганды и агитации—56-23, промышленности и строительства—61-35, советского строительства и быта—69-50, культуры и школ—60-21, писем и раскелюктов—67-81, информации—34-05, общественной приёмная—56-62, машинная бюро—57-63, фотолатория—33-61. Гов. Улан-Удэ, типография Управления по печати при Совете Министров БурАССР. И-01146. Зат. № 928.